

Vrijwilligers ondersteund

Nota vrijwilligerswerkbeleid Noordwijk

Noordwijk, november 2008

Colofon:

Opstellers:

Gemeente Noordwijk
Movisie, in het kader van het AVI 130 traject
Foto's: B. Versteegh, Den Haag

INHOUD

1	Inleiding	4
2	Achtergronden	5
2.1	Maatschappelijke impact	5
2.2	Ontwikkelingen.....	6
2.3	Knelpunten.....	6
2.4	Vrijwilligerscentrale	6
2.5	Wat dan wel?	7
3	Groeimodel: bouwen op de basis	8
3.1	Administratieve lasten en het vrijwilligerswerk	8
3.2	Communicatie, promotie en waardering vrijwilligerswerk.....	8
3.3	Ondersteuning vrijwilligerswerk	9
3.4	Speciale aandacht	10
4	Infrastructuur: van vrijwilligerscentrale naar steunpunt vrijwilligerswerk.....	11
4.1	Randvoorwaarden.....	11
4.2	Spelers.....	13
4.3	Financiering	15
4.4	Kiezen	18
5	Plan van aanpak	23
6	Bijlagen	31
6.1	Aanbevelingen vrijwilligersavond.....	32
6.2	Tijdbalk.....	45
6.3	Ingrediënten voor een pakket van eisen aan ondersteuning.....	48

1 Inleiding

Gemeente Noordwijk heeft MOVISIE gevraagd om te kijken naar het functioneren van de vrijwilligerscentrale en een adviesrapport te maken over welke zaken er verbeterd kunnen worden. Dit traject is gestart op 3 april 2007. Er zijn diverse gesprekken gevoerd met de vrijwilligers van de vrijwilligerscentrale, de directeur van stichting CON (waar de vrijwilligerscentrale is ondergebracht), vertegenwoordigers van de adviesraden van de gemeente (Raad van Zorg en Welzijn, platform Wmo en de Sportraad), de wethouder en de beleidsmedewerkers. Uit deze gesprekken bleek, dat een verbreding van de opdracht noodzakelijk was, te weten het beantwoorden van de vraag aan welke ondersteuning de vrijwilligersorganisaties behoefte hebben.

Deze gesprekken hebben geleid tot een werkdocument van 29 juni 2007. Dit werkdocument was vooral bedoeld om na te denken over een nieuwe koers voor de ondersteuning van het vrijwilligerswerk in de gemeente Noordwijk.

Op 28 augustus 2007 is een adviesrapport uitgebracht door K. Berkelaar van Movisie. In dit adviesrapport kwamen de analyse vanuit de verschillende actoren aan bod, de conclusies en aanbevelingen en de te nemen stappen en de opdracht voor een zogenaamde AVI-adviseur (AVI = Advies Vrijwillige Inzet, zie: www.avi130.nl). Het adviesrapport is met de gemeente (de wethouder en de beleidsmedewerker) en met de directeur van CON besproken. Op 7 november 2007 is het adviesrapport besproken en vastgesteld in de Raadscommissie Werken en Welzijn.

Het vervolgtraject van dit adviesrapport, te weten het opstellen van een Nota Vrijwilligerswerkbeleid, is door middel van het AVI-traject gerealiseerd. In voorliggende nota worden op zeer beknopte wijze de analyse en conclusies die in het adviesrapport zijn vermeld, herhaald. In hoofdstuk 2 wordt kort een aantal achtergrondgegevens opnieuw aangehaald. Op basis van de input vanuit de vrijwilligersavond van 19 november 2007 en de gesprekken met de beleidsmedewerker en de wethouder wordt in deze voorliggende rapport nota ingegaan op de praktische stappen die nu gezet kunnen worden. In hoofdstuk 3 wordt nader ingegaan op een groeiemodel voor de ondersteuning van het vrijwilligerswerk in Noordwijk. In hoofdstuk 4 wordt een afweging gemaakt tussen verschillende opties voor een infrastructuur voor de ondersteuning. In hoofdstuk 5 wordt het groeiemodel vertaald naar een praktisch Plan van Aanpak. In de bijlage is een schematische weergave van de uitkomsten van de vrijwilligersavond opgenomen, een tijdbalk en een checklist met ingrediënten voor een pakket van eisen.

2 Achtergronden

2.0 Definitie

Vrijwilligerswerk is werk dat in enig georganiseerd verband, onverplicht en onbetaald wordt verricht ten behoeve van anderen of de samenleving.

Om te voorkomen dat de term vrijwilligerswerk te pas en te onpas wordt gebruikt zijn er criteria ontwikkeld, namelijk:

- Het werk moet een algemeen maatschappelijk belang dienen.
- Het werk mag geen winstoogmerk hebben.
- Het werk mag niet concurrerend zijn met betaald werk.
- Het werk moet een aanvullend karakter hebben en geen betaald werk verdringen.

Deze criteria worden door uitkerings- en overheidsinstanties gehanteerd om te bepalen wat vrijwilligerswerk is en wat niet. Het blijkt in de praktijk lastig om hier eenduidig mee om te gaan. Aan de receptie van een verzorgingscentrum, bij de kleinere bibliotheek en bij een VVV vrijwilligers werken soms vrijwilligers, terwijl dit in andere gemeentes betaald werk is. De vraag 'wat is nu wel en wat is nu geen vrijwilligerswerk' is dan ook niet eenvoudig te beantwoorden.

2.1 Maatschappelijke impact

Elke gemeentelijke maatregel streeft een maatschappelijke impact na. Zo ook het vrijwilligerswerkbeleid van Noordwijk. Deze impact bestaat uit twee delen: ten eerste is het de bedoeling dat de hoeveelheid actieve vrijwilligers in Noordwijk tenminste op het huidige peil blijft. Ten tweede is het de bedoeling dat de vrijwilligersorganisaties, die de draagconstructie van het vrijwilligerswerk vormen, worden ondersteund en gefaciliteerd.

Deze twee zaken worden nagestreefd vanuit de gedachte dat:

- vrijwilligerswerk van waarde is voor de maatschappij: deelnemen aan vrijwilligerswerk is belangrijk voor veel individuele burgers, de diensten die worden verleend zijn waardevol, vrijwilligerswerk is één van de manieren om vorm te geven aan betrokken burgerschap
- vrijwilligerswerk grotendeels zelfstandig bestaat, maar vrijwilligersorganisaties wel ondersteund kunnen worden om hun werk op een makkelijkere en betere manier uit te voeren.

2.2 Ontwikkelingen

Deze uitgangspunten zijn ook terug te vinden in twee landelijke ontwikkelingen van de laatste jaren: de komst van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en de introductie van Maatschappelijke Stages. De Wet Maatschappelijke Ondersteuning erkent het belang van het 'meedoen' van individuele burgers door voor het eerst expliciet in de wet te vermelden dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de ondersteuning van vrijwilligerswerk. In de Maatschappelijke Stages komt duidelijk terug dat vrijwilligerswerk zowel goed is voor de maatschappij, als voor individuele vrijwilligers. Het gaat om leren en het gaat om bijdragen aan de maatschappij.

De algemene indruk die zowel bij het vrijwilligersveld als bij de gemeente bestaat over het vrijwilligerswerk in Noordwijk is dat het bloeit. Er zijn veel verenigingen en stichtingen actief die over het algemeen best goed lopen. Uiteraard zijn er problemen, die grotendeels overeenkomen met de landelijk gevoelde problemen.

2.3 Knelpunten

De Top 5 van knelpunten in het vrijwilligerswerk in Nederland¹ bestaat uit:

1. Werving van bestuursleden
2. Werving van leden of klanten
3. Werving van overige vrijwilligers
4. Sponsoring of fondsenwerving
5. Huisvesting of zaalruimte voor activiteiten

Tijdens de vrijwilligersavond van 19 november 2007 in De Muze in Noordwijk werd naast de hierboven vermelde knelpunten ook gesproken over de verhouding met de gemeente. Daarin zou het veld graag verbetering zien. Het gaat dan over beschikbaar stellen van zaalruimte, maar ook over regelgeving, subsidiebeleid en communicatie.

In 2000 heeft PJ Partners een onderzoek gedaan onder de vrijwilligersorganisaties in Noordwijk. Hier is ook een aantal knelpunten uitgekomen, zoals het imago van het vrijwilligerswerk en het werven en behouden van vrijwilligers.

2.4 Vrijwilligerscentrale

Sinds die periode heeft de gemeente een ambtenaar vrijwilligerswerkbeleid aangesteld en is een vrijwilligerscentrale opgezet. De vrijwilligerscentrale is begin jaren 2000 gestart onder verantwoordelijkheid van de Stichting Jeugd- en Welzijn Bollenstreek. Dit heeft geduurd tot 2005. Over deze periode is geen schriftelijke verslaglegging gemaakt, waardoor het niet duidelijk is welke werkzaamheden destijds zijn verricht. Sinds 2005 is de vrijwilligerscentrale ondergebracht bij Stichting CON.

Zoals ook al in het eerdere adviesrapport naar voren kwam, zijn er weinig voorstanders te vinden, noch bij de vrijwilligerscentrale, noch bij de gemeente of de vrijwilligersorganisaties om op precies dezelfde manier door te gaan met de werkzaamheden van de vrijwilligerscentrale.

¹ Bron: Digitale Monitor Vrijwilligerswerk; onderzoek onder ongeveer 4200 vrijwilligersorganisaties

Samengevat worden de volgende problemen gesignaleerd:

- de werkzaamheden sluiten onvoldoende aan bij de behoefte van het veld
- de centrale is te veel afwachtend en naar binnen gericht
- de vestigingsplek van de centrale nodigt onvoldoende uit tot contact

2.5 Wat dan wel?

In de volgende hoofdstukken wordt ingegaan op hoe er gewerkt kan worden aan een invulling van de ondersteuning van het vrijwilligerswerk die rekening houdt met bestaande knelpunten en problemen.

3 Groeimodel: bouwen op de basis

Aan de hand van het eerdere adviesrapport, de vrijwilligersavond en de gesprekken met beleidsmedewerker en wethouder zijn de volgende thema's voor verbetering geformuleerd:

- a) Administratieve lasten en het vrijwilligerswerk
- b) Communicatie, promotie en waardering vrijwilligerswerk
- c) Ondersteuning vrijwilligerswerk

Deze thema's zijn hieronder verder uitgewerkt. Het is niet mogelijk alle punten al in 2008 aan te pakken. Daarom zijn ze in het Plan van Aanpak in hoofdstuk 4 verder in de tijd gezet met bijbehorende taken en resultaten. We gaan uit van een groeimodel van een vrijwilligerscentrale naar een vrijwilligerssteunpunt. Van bemiddeling naar bredere ondersteuning. Van apart beleid naar een meer integrale aanpak.

Een groeimodel impliceert een wat langer tijdsverloop. Dat betekent ook dat het vrijwilligersveld veel te lang zou moeten wachten wanneer het pas de uiteindelijke resultaten zou horen. Terugkoppelen van de plannen en tussenstadia is wenselijk. In het Plan van Aanpak staan ook enkele suggesties voor communicatie met het veld.

3.1 Administratieve lasten en het vrijwilligerswerk

Recentelijk is landelijk veel aandacht besteed aan de mogelijkheden voor gemeenten om de administratieve lasten van actieve burgers en vrijwilligers te verlichten. Er zijn goede voorbeelden van hoe zoiets kan worden aangepakt. Naar aanleiding van de uitkomsten van de vrijwilligersavond zou de nadruk moeten liggen op:

- Subsidieregelingen
- Vergunningen
- Contactpersoon / loket vrijwilligerszaken

De afgelopen periode heeft bij de gemeente Noordwijk een werkgroep Administratieve Lastenverlichting zich gebogen over de eerstgenoemde twee onderwerpen. Er zijn diverse mogelijkheden voor het vereenvoudigen van diverse regelingen besproken. Een maatregelenpakket is in het eerste kwartaal van 2008 vastgesteld en in de loop van de komende jaren geïmplementeerd. Voor een overzicht van de maatregelen verwijzen wij u naar 5. Plan van Aanpak, 1.1 en 1.2.

Op de mogelijkheden voor een contactpersoon of een loket voor vrijwilligerszaken, aangehaakt bij het Lokaal Loket, wordt verder op in dit stuk nader ingegaan.

3.2 Communicatie, promotie en waardering vrijwilligerswerk

De gemeente is een goede partner voor vrijwilligersorganisaties bij het bekendmaken van het vrijwilligerswerk in Noordwijk. Er is veel bereidheid tot samenwerking, maar organisaties vragen ook om meer openheid vanuit de gemeente. Er moet dus gewerkt worden aan:

- Inzet gemeentecommunicatie

- Beleidsoverleg vrijwilligerssector
- Jaarlijkse promotieactiviteit

3.3 Ondersteuning vrijwilligerswerk; beknopte evaluatie

In de notitie 'Vrijwilligers Noordwijk Centraal', verschenen op 28 augustus 2007 is het volgende omtrent de ondersteuning van het vrijwilligerswerk in Noordwijk opgenomen:

"In 2000 heeft PJ Partners een onderzoek gedaan onder de vrijwilligersorganisaties in Noordwijk. Hier zijn een aantal knelpunten uitgekomen, zoals het imago van het vrijwilligerswerk en het werven en behouden van vrijwilligers. Sinds die periode heeft de gemeente een ambtenaar vrijwilligersbeleid aangesteld en is er een vrijwilligerscentrale opgezet. De vrijwilligerscentrale is begin jaren 2000 gestart onder verantwoordelijkheid van de Stichting Jeugd-en Welzijn Bollenstreek. Dit heeft geduurd tot 2005. Over deze periode is geen schriftelijke verslaglegging gemaakt, waardoor het niet duidelijk is welke werkzaamheden destijds zijn verricht. Sinds 2005 is de vrijwilligerscentrale ondergebracht bij Stichting CON". Alhoewel geen schriftelijke verslaglegging heeft plaatsgevonden, is destijds door Stichting Jeugd-en Welzijn Bollenstreek aangegeven dat zij het te druk hadden om de vrijwilligerscentrale optimaal te kunnen bemensen en activiteiten te kunnen ontplooiën.

In voornoemde notitie is eveneens een totaal beeld geschetst over de huidige rol en positie van de vrijwilligerscentrale. "In Noordwijk is de vrijwilligerscentrale bemest door gedreven vrijwilligers die zich vooral richten op bemiddeling van vrijwilligers. Hiertoe is de organisatie ingericht. Op dit moment is er geen behoefte aan een vrijwilligerscentrale met de huidige diensten. Deze analyse worden eigenlijk door iedereen gedeeld: door de vrijwilligerscentrale, door de gemeenten en door de (gesproken) vrijwilligersorganisaties. Deze breed gedragen conclusie leidt tot de logische vraag hoe de ondersteuning van het vrijwilligerswerk het beste is te organiseren in Noordwijk".

Uit zowel de gesprekken van de onderzoeker K. Berkelaar met zowel de vrijwilligerscentrale als de input van vrijwilligersorganisaties blijkt dat er wel vraag is naar ondersteuning, maar niet in de huidige vorm.

In het plan van aanpak wordt zowel een richting aangegeven voor het soort ondersteuning als waar en hoe die georganiseerd zou kunnen worden. Daarbij zijn de volgende punten het uitwerken waard:

- Samenwerking vrijwilligersorganisaties
- Deskundigheidsbevordering
- Andere ondersteuning

3.4 Speciale aandacht

Er is speciale aandacht nodig voor:

- Werving en behoud bestuursleden
- Specifieke doelgroepen, waarbij jongeren en maatschappelijke stages prioriteit verdienen
- Omgaan met veranderingen in de tijdgeest
- Samenwerking bedrijfsleven

4 Infrastructuur: van vrijwilligerscentrale naar steunpunt vrijwilligerswerk

Tijdens de gesprekken met betrokkenen en tijdens de vrijwilligersavond is naar voren gekomen dat er wel degelijk behoefte is aan ondersteuning. Een deel van de ondersteuning kan van de gemeente komen, zeker waar die is gerelateerd aan het omgaan met regels en subsidie. Uit de gesprekken met wethouder en de beleidsmedewerker blijkt echter ook dat de gemeente niet de uitvoerder wil zijn van alle ondersteuning. Hieronder wordt een aantal mogelijke 'leveranciers' van ondersteuning besproken en een aantal voorwaarden waaraan ondersteuning zou moeten voldoen.

4.1 Randvoorwaarden

De volgende randvoorwaarden vragen om aandacht:

- vraagsturing
- toegankelijkheid en bereikbaarheid
- goede relatie met vrijwilligersorganisaties
- raad weten met leiding geven aan vrijwilligers

Vraagsturing

De belangrijkste randvoorwaarde voor elke vorm van ondersteuning is dat die voldoet aan de vraag van degene die wordt ondersteund. Dat wil in dit geval zeggen dat moet worden gekeken naar de behoeften van vrijwilligersorganisaties (organisaties welke het maatschappelijke belang dienen, geen winstoogmerk hebben en uitsluitend of voor het overgrote deel werken met vrijwilligers) en van vrijwilligers. Die vraag is niet statisch, maar verandert in de loop van de tijd en wordt bovendien onder andere gevormd door de verwachtingen en het imago van de dienstverlener die beide veranderlijk zijn.

In de praktijk betekent dit dat er regelmatig contact moet zijn met vrijwilligersorganisaties en individuele vrijwilligers die gebruik maken van de diensten van een vrijwilligerswerkondersteuner. Dit kan door korte evaluaties na een gesprek, door een enquête, maar ook door elk jaar met het veld te evalueren wat beter kan en wat goed gaat.

Toegankelijkheid en bereikbaarheid

Bepalend voor de ervaren dienstverlening is de toegankelijkheid en bereikbaarheid. Dat wil zeggen dat organisaties moeten weten wanneer ze terecht kunnen bij een ondersteuner en dat dit zo mogelijk vaak is en op meerdere manieren. Vrijwilligersorganisaties willen over het algemeen wel bereikbaarheid via telefoon en e-mail, maar zitten minder te wachten op een loket dat altijd open is. Individuele vrijwilligers die voor algemene informatie komen hebben wel baat bij ruimere openingstijden. Zodra zij echter persoonlijke begeleiding willen, vinden ze het meestal vanzelfsprekend dat daarvoor een afspraak nodig is.

Toegankelijkheid is meer dan bereikbaarheid. Het gaat dan ook om duidelijke informatie, transparante dienstverlening en een prettige manier van interactie wanneer vragen bij de ondersteuner worden neergelegd. Te denken valt hierbij ook aan zogeheten 'outreaching' werken, waarbij de ondersteuner actief op klanten afstapt.

Relatie

In Noordwijk is geen vlekkeloze relatie tussen de huidige ondersteuning van de Vrijwilligerscentrale en de vrijwilligersorganisaties. Dit blijkt onder andere uit het feit dat organisaties het gevoel hebben niet zo

veel aan de diensten van de vrijwilligerscentrale te hebben. Het aanbod heeft zich de afgelopen jaren voornamelijk beperkt tot bemiddeling. Daarbij was de Vrijwilligerscentrale aangehaakt bij en gehuisvest in het pand waarin Coördinatie Ouderenwerk Noordwijk is ondergebracht. In de loop der tijd is het beeld ontstaan dat de Vrijwilligerscentrale vooral werkzaam was voor het ouderenwerk. Een dergelijke indruk is niet zo heel makkelijk ongedaan te maken. Toch zou dat expliciet binnen de opdracht van een ondersteuner moeten vallen.

Een steunpunt kan een belangrijke rol spelen in het in contact brengen van de verschillende organisaties met elkaar. Ook daarvoor is goed bekend staan bij en goed bekend zijn met de organisaties een voorwaarde.

Een ondersteuner zal moeten werken aan netwerkvorming, onder andere door te zorgen dat medewerkers op de organisaties af gaan. Er moet actief contact gezocht worden en dit contact moet zichtbaar worden omgezet in dienstverlening.

Leiding geven aan vrijwilligers

De ondersteuning in Noordwijk zal van bescheiden omvang zijn. Op dit moment is een groepje enthousiaste vrijwilligers werkzaam die de vrijwilligerscentrale overeind houdt. Ook in een nieuwe constructie zal ongetwijfeld met vrijwilligers gewerkt worden. Het is daarom belangrijk dat een ondersteuner gevraagd wordt om op een professionele manier om te gaan met de eigen vrijwilligers. Er moet worden begeleid, beloond, gewaardeerd en er moet gestuurd worden.

Kortom: op basis van de ondersteuning die in het plan van aanpak in het volgende hoofdstuk op een rijtje wordt gezet en op basis van de randvoorwaarden kan de gemeente een zogeheten pakket van eisen opstellen. Daarmee kunnen verschillende spelers in het werkveld worden benaderd. Het is goed mogelijk dat daarbij meerdere spelers een rol spelen.

4.2 Spelers

De ondersteuningsinfrastructuur van het vrijwilligerswerk in Nederland kent verschillende pijlers en niveaus. Ten eerste worden vrijwilligersorganisaties soms ondersteund door sectorgerichte ondersteuning (zoals de sportbonden) en soms door de landelijke en regionale bureaus van hun moederorganisatie (zoals het Nederlandse Rode Kruis, of de Fietzersbond). Dit soort ondersteuning laten we hier buiten beschouwing, hoewel het soms best de moeite waard is om te verkennen of dit soort ondersteuning voor het bredere vrijwilligersveld toegankelijk gemaakt zou kunnen worden. Denk daarbij bijvoorbeeld aan een cursus EHBO in samenwerking met het Rode Kruis, of een lezing over actievoeren door de Fietzersbond.

De tweede pijler bestaat uit algemene ondersteuning, die aan het hele veld wordt geboden. Die wordt op verschillende niveaus geboden, waarbij de niveaus elkaar soms overlappen. Hieronder wordt kort ingegaan op het landelijke niveau, de provinciale instellingen, lokale ondersteuning in Noordwijk zelf en lokale ondersteuning in de regio waarmee samenwerking zou kunnen worden opgezet.

Landelijk

Waarvoor in te huren: VTA-instituten zijn goed in deskundigheidsbevordering, en kunnen helpen bij het vormgeven aan bijeenkomsten.

Er is een aantal landelijke instellingen actief op het gebied van vrijwillige inzet. Een daarvan is Movisie, een landelijk kennisinstituut. Vooral wanneer het gaat over nieuwe ontwikkelingen, trends, methodieken en dergelijke is een landelijke instelling in staat om een overzicht te geven en om te identificeren waar kansen liggen in nieuwe ontwikkelingen.

Ook zijn er nog een aantal landelijke aanbieders van met name training voor vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties. De belangrijkste om hier te noemen zijn de zogeheten VTA-instituten. Deze instituten leveren training en soms ook advies aan vrijwilligersorganisaties, vaak gefinancierd via een bijzondere regeling van het ministerie van VWS. De VTA-instituten zijn: Blooming, FNV Formaat, Odyssee, SBI Training en Advies, Sisko (waaronder vallen: Kontakt der Kontinenten, De Essenburgh, Internationale School voor Wijsbegeerte) en Stavoor.

Provinciale instellingen

Waarvoor in te huren: Provinciale instellingen kunnen helpen bij deskundigheidsbevordering, advisering, maar mogelijk ook bij het interim leiding geven aan een vrijwilligerssteunpunt.

Provincie Zuid-Holland levert zowel direct als indirect een bijdrage aan het ontwikkelen van de sociale infrastructuur. Eén van de manieren waarom de provincie dat doet is door Centra voor Maatschappelijke Ontwikkeling (of CMO's) te ondersteunen. In Zuid-Holland zijn dat de volgende instituten: PJ Partners, Stichting Jeugd, Samenleving en Opvoeding (JSO), Meander, Sportservice Zuid-Holland, CMO Stimulans en Tympaan. Meander en Stimulans richten zich vooral op interculturele ontwikkeling en diversiteit. Tympaan richt zich op senioren en mensen met een beperking, Sportservice Zuid-Holland met name op sportverenigingen en sporters en JSO op jeugd. De enige algemene CMO is dus PJ Partners. De anderen zijn mogelijk ten behoeve van specifieke onderwerpen in te schakelen, bijvoorbeeld maatschappelijke stage (JSO) of diversiteit en allochtonen (Meander of Stimulans).

In de regio

Waarvoor inhuren: alle vormen van ondersteuning

Rondom Noordwijk is een beperkt aantal instellingen actief op het gebied van vrijwillige inzet. Het Steunpunt Mantelzorgondersteuning in Katwijk biedt met name ondersteuning aan vrijwilligers en instellingen in de zorgsector. WAVEs/Libertas Leiden is een nieuw gefuseerde organisatie die zich richt

op het brede vrijwilligersveld. Gemeenten rond Noordwijk die betrokken zouden kunnen worden bij het gezamenlijk vormgeven aan de ondersteuning van het vrijwilligerswerk zijn bijvoorbeeld Teylingen, Leiden en Katwijk. De eerste gesprekken met bovenstaande spelers zijn geweest, maar hieruit zijn geen directe voorstellen gekomen. Het opzetten van een dergelijke samenwerking moet zorgvuldig gebeuren en vraagt om tijd. Dit is echter wel een kansrijke richting om verder te verkennen.

Met een lokale welzijnsinstelling uit een andere gemeente zou kunnen worden gewerkt aan één van de volgende varianten:

- detachering (een medewerker van een instelling wordt uitgeleend, met al zijn/haar kennis)
- frontoffice / backoffice (Noordwijk maakt als frontoffice gebruik van de kennis van een backoffice van een vrijwilligerssteunpunt in een andere gemeente)
- digitale samenwerking (met name de bemiddeling wordt geregeld via de digitale vacaturebank van een andere gemeente)

Samenwerking met een andere gemeente kan helpen om gezamenlijk een bredere financiële basis te kunnen bouwen voor de ondersteuning van vrijwilligerswerk. Teylingen is op dit moment bijvoorbeeld hard bezig met het uitzoeken van de mogelijkheden. Met de gemeente Teylingen heeft reeds een aantal keer ambtelijk overleg plaatsgevonden. Daaruit is naar voren gekomen dat de gemeente Teylingen samenwerking wil realiseren met Stichting Meerwaarde uit Hoofddorp. Deze Stichting wordt geleid door een groep vrijwilligers, er is geen beroepskracht. De directeur van de Stichting is een bevlogen persoon die de organisatie 'draagt'. Een groot risico hiervan kan zijn dat wanneer de directeur om welke reden dan ook uitvalt de kans bestaat dat het werk van de Stichting en de continuïteit sterk (negatief) beïnvloedt. Deze constructie verdient dan ook niet de voorkeur.

Lokale ondersteuning

Waarvoor in te huren: Een lokale partner kan worden ingezet voor bemiddeling en het opzetten van deskundigheidsbevordering (waar nodig met inzet van experts vanuit andere instellingen).

In Noordwijk bestaat een Sportraad die de sportorganisaties regelmatig voorziet van advies en training. Op dit moment gaat dat specifiek over onderwerpen waar de sportsector mee te maken krijgt. Deels overlapt dat uiteraard met het algemene vrijwilligersveld.

CON is een welzijnsinstelling, waar de vrijwilligerscentrale op dit moment is ondergebracht, maar waar ook een groot aantal vrijwilligers actief is. Er is dus een flinke hoeveelheid kennis en ervaring aanwezig wanneer het gaat over de inzet van vrijwilligers, voornamelijk in het ouderenwerk.

Beide spelers hebben als voordeel dat zij de Noordwijkse verhoudingen goed kennen. Beide hebben als nadeel dat ze een gekleurde bril op hebben vanuit de sector van waaruit ze oorspronkelijk werkzaam zijn. Beide instellingen kennen geen sterke traditie waar het gaat om maatwerkadvisering van vrijwilligersorganisaties op andere terreinen dan de terreinen waarop zij werkzaam zijn, te weten sport en ouderenzorg

Een groot voordeel van het inschakelen van lokale spelers zou kunnen zijn dat een laagdrempelige, toegankelijke en bereikbare plek of loket kan worden ingericht, zonder veel extra kosten. Daarvoor komt ook een instelling als de bibliotheek in aanmerking, of de gemeente zelf als onderdeel van een Wmo-loket.

4.3 Financiering

Gemiddelde uitgaven

Uit het onderzoek "Vrijwilligerscentrales Onderzocht" dat door CIVIQ is uitgevoerd en in april 2006 is gepubliceerd is een aantal cijfers bekend over de financiering van vrijwilligerssteunpunten. Het budget dat steunpunten ter beschikking staat verschilt enorm. Deels komt dat doordat steunpunten vaak te maken hebben met projectsubsidies en hun budget van jaar tot jaar verschilt.

De meeste vrijwilligerssteunpunten zijn klein, ongeveer 65,2% heeft twee betaalde medewerkers (fte) of minder. Slechts 13,6 % heeft er meer dan vijf en 21,2 % heeft 3-5 medewerkers. Het betreft hier met name vrijwilligerssteunpunten in middelgrote en grote gemeenten. Kleine steunpunten hebben, uiteraard, het minst te besteden, gemiddeld: € 50.000,- per jaar. Een voorbeeld: de gemeente Noordwijk heeft ongeveer € 40.000,- budget voor vrijwilligersondersteuning, de gemeente Teylingen heeft een soortgelijk budget.

Middelgrote steunpunten besteden gemiddeld ongeveer € 120.000,- en de grote steunpunten ongeveer € 900.000,-. De armste steunpunten bestaan over het algemeen het kortst. Steunpunten die echter al twintig jaar of meer bestaan hebben gemiddeld € 180.000,- te besteden.

Naast structurele subsidies van de gemeente maken steunpunten ook gebruik van:

- gemeentelijke projectsubsidie
- subsidie van provinciale en landelijke overheid
- fondsen
- bedrijven
- scholen (betaling voor diensten Maatschappelijke Stage, bijvoorbeeld)
- donateurs
- leden (meestal de vrijwilligersorganisaties)

Movisie gebruikt iets andere cijfers in haar 'puzzelen met vrijwilligersondersteuning', aangezien het daar gaat om het activiteitenbudget, waarbij het aantal uren van een professional als maatstaf worden genomen voor de grootte van het aantal activiteiten. Dit is overigens ook gerelateerd aan de schaalgrootte van de gemeente:

- Kosten indicatie niveau A (12 uur beroepskracht) € 35.000,-
- Kosten indicatie niveau B (24 uur beroepskracht) € 65.000,-
- Kosten indicatie niveau C (64 uur beroepskracht) € 167.000,-

Hierbij zijn bijvoorbeeld huisvestingskosten, organisatiekosten en algemene personeelskosten niet meegerekend.

Huidige situatie

Voor het vrijwilligerswerk is in de gemeentebegroting 2008 een bedrag van ongeveer € 40.000,- opgenomen.

In de huidige situatie worden daaruit huurkosten betaald, de coördinatiekosten van het CON en voor een zeer klein deel activiteiten. Met de Vrijwilligerscentrale en de coördinator (CON) is vorig jaar afgesproken dat zolang een onderzoek naar rol en positionering van de Vrijwilligerscentrale gaande was, alleen ingezet zou worden op bemiddeling. Overigens week dit weinig af van wat in de jaren 2005 en 2006 door de Vrijwilligerscentrale is gedaan. De Vrijwilligerscentrale heeft voor 2006 een activiteiten-subsidie toegekend gekregen van € 20.000,-, conform de aanvraag. Uit de afrekening over 2006 bleek, dat van dit bedrag, het leeuwendeel is opgegaan aan huisvestingslasten. Een bedrag van bijna € 7.000,- is teruggevloeid naar de gemeente. Bij het kiezen voor een nieuwe vorm van vrijwilligersondersteuning, dient rekening te worden gehouden met het reeds bestaande budget en met een afbouw van de subsidie aan de Vrijwilligerscentrale in de huidige situatie.

Wmo

Sinds 2007 is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning van kracht. Hierin wordt de gemeente geacht een prestatie te leveren ten aanzien van de ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers (prestatievelid 4). De financiën die nodig zijn om de vele Wmo doelstellingen uit te voeren zijn via het gemeentefonds verdeeld, zonder specifieke oormerken. Dat wil zeggen dat het gemeenten vrij staat om een verdeling te kiezen die bij de gemeente past.

Aan de Wmo-gelden zijn gelden toegevoegd die tot en met 2006 in de aparte CVTM-regeling waren ondergebracht. In het overgangsjaar 2007 zijn die verdeeld over gemeenten waar de ontvangers van subsidie uit die regeling waren gevestigd. Daarnaast is 5 miljoen toegevoegd aan deze som, maar die is verdeeld volgens de objectieve methode die voor de hele Wmo wordt gebruikt, en die is opgesteld door Cebeon.

Voor de VTA-regeling (Vorming, Training en Advies voor vrijwilligersorganisaties) is in totaal € 10 miljoen beschikbaar. Tot 2007 werd deze € 10 miljoen verdeeld over de 6 VTA instellingen in het land. Vanaf 2007 zal er een splitsing worden aangebracht in een landelijke en een lokale component. De 6 instellingen zullen in 2007 een bedrag van € 7,5 miljoen ontvangen. De resterende € 2,5 miljoen wordt volgens het objectieve verdeelmodel over alle gemeenten verdeeld. In de jaren na 2007 zal stapsgewijs worden toegewerkt naar volledige uitkering van de € 10 miljoen in het gemeentefonds.

Voor de gemeente Noordwijk komt ca. € 7.500,- beschikbaar. Dit bedrag wordt opgenomen in het WMO-vierjarenplan.

Maatschappelijke stage

Een nieuwe ontwikkeling die kan bijdragen aan de financiële ruimte waar gemeenten gebruik van kunnen maken om hun vrijwilligerssteunpunt te financieren is de regeling rond maatschappelijke stages. De ministe-

ries van OC&W en VWS hebben met de VNG een convenant afgesloten waarin de financiering van maatschappelijke stages wordt uitgewerkt. Beide ministeries leveren evenveel geld hiervoor, maar het wordt anders verdeeld. Ten eerste is een bedrag van € 18.000,- per school beschikbaar, dat ook direct aan de school wordt betaald. Na 2009 wordt dit gerelateerd aan het aantal leerlingen. Ten tweede zijn de volgende bedragen beschikbaar op landelijk niveau:

	OCW	VWS
2008	€ 2,5 miljoen	€ 2,5 miljoen
2009	€ 7,5 miljoen	€ 7,5 miljoen
2010	€ 10 miljoen	€ 10 miljoen
2011	€ 15 miljoen	€ 15 miljoen

Het geld van OC&W wordt verdeeld onder de gemeenten die een school voor voortgezet onderwijs binnen de grenzen hebben. Vervolgens is een berekening gemaakt aan de hand van het aantal leerlingen op die school. Het geld van het ministerie van VWS wordt onder alle gemeenten verdeeld, aan de hand van het aantal inwoners.

Voor Noordwijk houdt dit (in afgeronde getallen) in:

	OCW	VWS	Totaal OCW + VWS
2008	€ 2.300,--	€ 3.550,--	€ 5.850,--
2009	€ 7.400,--	€ 11.174,--	€ 18.574,--
2010	€ 9.900,--	€ 14.949,--	€ 24.849,--
2011	€ 15.000,--	€ 22.574,--	€ 37.574,--

Uit het convenant VNG-OCW-VWS blijkt dat de makelaarsfunctie van gemeenten tegemoet moet komen aan drie uitgangspunten:

1. versterking van het vrijwilligerswerk in den brede en passen aanbod aan de maatschappelijke stagiair die niet gemakkelijk zelf een match weet te realiseren;
2. raad en daad voor vrijwilligersorganisaties bij het effectief plaatsen van stagiairs in het algemeen;
3. bevorderen dat de maatschappelijke stagiair van nu de vrijwilliger van de toekomst wordt.

De gemeenten gaan hiervoor menskracht regelen bij gemeenten of via gemeenten bij andere organisaties die in nauw overleg met de school en betrokken vrijwilligersorganisaties de bemiddeling van stageplaatsen en de ondersteuning van de vrijwilligersorganisaties hierbij verzorgen.

Noordwijk heeft inmiddels het initiatief genomen voor een verkenning met het Northgo College, de Vrijwilligerscentrale en andere maatschappelijke organisaties.

Provinciale gelden

Provincie Zuid-Holland kent een (project-)subsidieregeling op een veelheid aan onderwerpen, waaronder vrijwilligerswerk. Met name wanneer er aangesloten wordt bij de volgende kernbegrippen: het voorkomen of tegengaan van toenemende sociale segregatie, sociale onveiligheid, sociaal isolement van ouderen en kwetsbare groepen; het bevorderen van de leefbaarheid in stedelijk of landelijk gebied op zorg, sociaal of cultureel vlak; integratie en inburgering van oud- en nieuwkomers van allochtone afkomst met als speerpunten educatie en arbeid, huisvesting, evenals taal en opvoeding; emancipatie van allochtonen en vrouwen; toepassing van de methode sociaal mentoraat; maatschappelijke deelname van mensen die kampen met de gevolgen van armoede; netwerkvorming en professionalisering

van vrijwilligersorganisaties. Hier liggen zeker mogelijkheden voor speciale projecten, al dan niet in samenspraak met de sportraad.

4.4 Keuzemogelijkheden

Steunpunt direct onder de gemeente: Lokaal loket

De gemeente kan ervoor kiezen om een vrijwilligerssteunpunt direct onder de gemeente te laten vallen. Dat zou kunnen betekenen dat de loketfunctie van het steunpunt in een Lokaal loket wordt gehuisvest en dat de coördinator of andere medewerkers gemeenteambtenaren zijn.

Voor	Tegen
Goede feedback op eigen beleid; snelle signalering problemen en kansen	Belangenbehartiging vergt enige afstand om het vertrouwen van vrijwilligersorganisaties te behouden
Grip op dienstverlening en financiering	Geen kerntaak en dus geen expertise in huis
Integratie met vrijwilligerswerkbeleid en ander Wmo beleid beter mogelijk	Te veel gericht op gemeentelijke beleidsprioriteiten en niet die van het vrijwilligersveld
	Kennis van de markt is nog in ontwikkeling

Zelfstandig vrijwilligerssteunpunt

Een vrijwilligerssteunpunt kan zelfstandig functioneren, met een eigen budget. Dit sluit niet uit dat er specialisten worden ingehuurd voor specifieke diensten, of dat de huisvesting bij een andere instelling ligt. Uit een verkennend gesprek met de Teamleider Frontoffice Noordwijk van de Basisbibliotheek Bollenstreek heeft een verkennend gesprek plaatsgevonden. Uit dit gesprek is een positieve grondhouding gebleken als het gaat om onderbrengen van een vrijwilligerssteunpunt in de bibliotheek te Noordwijk. Verder zou kunnen worden gekozen voor een stuurgroep of bestuur waarin het veld en/of de gemeente is vertegenwoordigd.

Voor	Tegen
Onafhankelijkheid ten opzichte van de gemeente maakt dat organisaties makkelijker bepaalde zaken bespreken	Financieel geen profijt van samenvoeging geldstromen
Geen verweving met beleid van moederinstelling	Heel kleine instelling; relatief veel administratie en indirecte uren
Kennis van de lokale situatie alsmede contacten met lokale instellingen, verenigingen en bedrijfsleven	In de huidige situatie: geen beroepskracht aanwezig, continuïteit is daardoor niet geborgd
Eigen belang bij goed financieel beheer	Moeilijk om voldoende expertise in huis te halen en te houden

Vrijwilligerssteunpunt aangehaakt bij ander steunpunt

In de buurt van Noordwijk zijn een aantal kleine en grotere steunpunten actief. Een samenwerking met een andere gemeente behoort tot de mogelijkheden, waarbij gedacht kan worden aan een aantal mogelijke constructies (al genoemd onder 'spelers' in paragraaf 4.2).

Voor	Tegen
Efficiënt gebruik van opbouw van kennis en kun-	Afhankelijkheid van beleid van een andere ge-

de; beter geborgde kennis	meente
Samenwerking kan ook op gemeenteniveau positief uitwerken	Te weinig kennis van de lokale situatie

Pakket aan diensten geleverd door verschillende spelers

Er kan een pakket aan diensten worden samengesteld uit het aanbod van verschillende spelers, zoals dat in paragraaf 4.2 staat opgesomd. Daarbij is de gemeente direct inkoper.

<i>Voor</i>	<i>Tegen</i>
Expertise halen waar die het meest aanwezig is.	Versnippering van contacten met de organisaties: onvoldoende signalering problemen
Continuïteit op de verschillende vlakken, doordat de taken over meer mensen en instellingen worden verdeeld	Te weinig zicht op lokale situatie door aanbieders
Mogelijk minder overhead, administratie, en dergelijke ten opzichte van huidige situatie.	Grotere coördinerende rol van de gemeente, linking-pin tussen organisaties en aanbieders. Uitbreiding ambtelijke capaciteit noodzakelijk en daardoor meer overhead.

4.5 Uitkomsten

Uit het voorgaande is gebleken dat behoefte bestaat aan een andere vorm van vrijwilligersondersteuning en dat diverse keuzemogelijkheden voorhanden zijn.

Hierbij moet met een aantal zaken rekening worden gehouden. Kennis van de lokale situatie, lokale aanbieders en lokale markt is een zwaarwegend argument in de keuzebepaling.

Het ontbreken van kennis omtrent de lokale situatie kan leiden tot een aanbod dat niet aansluit bij de behoeften van de organisaties of tot een beperkt gebruik van voorradige middelen en informatiekanalen. Ervan uit mag worden gegaan dat dit met name de aanbieders van vrijwilligersondersteuning betreft die buiten Noordwijk gevestigd zijn. Deze aanbieders zouden echter wel voor bijvoorbeeld algemenere zaken zoals het organiseren van cursussen ingezet kunnen worden.

Kennis over de lokale situatie, lokale aanbieders en de lokale markt is bij de vrijwilligers werkzaam bij de huidige Vrijwilligerscentrale grotendeels voorhanden. Het lijkt dan ook een logische stap om de Vrijwilligerscentrale als zelfstandig vrijwilligerssteunpunt binnen de gemeente Noordwijk te handhaven.

Noodzakelijk is wel het steunpunt anders in te vullen, waarbij aan de vrijwilligers die momenteel werkzaam zijn bij de Vrijwilligerscentrale wordt gevraagd een bijdrage te leveren de nieuwe vrijwilligersondersteuning vorm te geven.

Hiertoe dient de huidige vrijwilligerscentrale omgebouwd te worden tot een lokaal Vrijwilligerssteunpunt, waarbij veel sterker wordt ingezet op vraaggestuurd en proactief werken. Er worden heldere afspraken gemaakt in het kader van de subsidieverlening. Deze afspraken worden vastgelegd in een subsidieovereenkomst waarin prestaties en kengetallen worden neergelegd. Op die wijze kan de gemeente haar regierol beter vervullen en tijdig bijsturen.

Voor de dagelijkse gang van zaken bij het steunpunt dient een coördinator te worden aangesteld/aangewezen. Het aanstellen van een beroepskracht voor 12 uur per week kost € 35.000,-- exclusief overhead en andere kosten. Het huidige budget bedraagt ongeveer € 40.000,-- .Deze keuze heeft enerzijds tot gevolg dat de continuïteit binnen het vrijwilligerssteunpunt gewaarborgd is, anderzijds betekent dit dat geen middelen resteren voor het uitvoeren van de door de verenigingen gewenste activiteiten, zoals het organiseren van deskundigheidsbevordering, de organisatieondersteuning en de actieve promotie van het vrijwilligerswerk.

Een verhoging van het budget met € 20.000,-- is dan ook noodzakelijk. (Dit bedrag is gebaseerd op de begroting 2008 Vrijwilligerscentrale/CON.)

Koppeling van de stagemakelaar in het kader van de maatschappelijke stages aan het Vrijwilligerssteunpunt biedt een mogelijkheid om de coördinatie van het steunpunt, op middellange termijn, in te vullen. Vanuit het Rijk komen middelen beschikbaar voor het aanstellen van een stagemakelaar en het nader invullen van de maatschappelijke stages, waarbij de gemeente de regierol voor haar rekening neemt. Ingezet wordt op onderbrenging van de stagemakelaar bij het Vrijwilligerssteunpunt. De stagemakelaar zal zich met name bezig houden met de bemiddeling van die groep jongeren die niet zelf een maatschappelijke stageplaats kan vinden. In de periode oktober 2008 – januari 2009 zal een van de medewerkers van het Vrijwilligerssteunpunt i.o. een training maatschappelijke stages volgen, zodat binnen het Vrijwilligerssteunpunt vragen over de maatschappelijke stages van organisaties of leerlingen ook door hen kunnen worden beantwoord.

Bij een doorstart van de vrijwilligerscentrale naar een Vrijwilligerssteunpunt dient ook nader gesproken te worden over huisvesting. Gebleken is dat onderbrenging van de Vrijwilligerscentrale bij het CON een ongewenst effect heeft gehad. Men relateert de Vrijwilligerscentrale aan ouderenwerk.

Het nieuwe Vrijwilligerssteunpunt dient dan ook te worden ondergebracht op een centraal gelegen locatie die voor alle inwoners van Noordwijk laagdrempelig en toegankelijk is. Bibliotheek Noordwijk zou een optie kunnen zijn. Nog niet helder is welke (huur)kosten verbonden zijn aan onderbrenging bij de Bibliotheek Noordwijk en welk program van eisen het Vrijwilligerssteunpunt zou hebben aangaande deze locatie. Inmiddels hebben een aantal oriënterende besprekingen plaatsgevonden met de Teamleider en directeur van de Bibliotheek Bollenstreek. Uit deze gesprekken blijkt de Bibliotheek Noordwijk een reële optie te zijn. Echter, hier dient nader onderzoek te worden verricht.

Gezien het feit dat de verbouwing van de Bibliotheek langer duurt dan 1 juli, wordt voorgesteld om een overgangperiode in te bouwen, waarin de Vrijwilligerscentrale voorlopig gehuisvest blijft in het Trefpunt. Een mogelijk alternatief is op termijn huisvesting in het DPO-gebouw. De regie geschiedt tijdelijk door een externe partner in samenwerking met de medewerkers van het Vrijwilligerssteunpunt i.o..

4.6 Aanbevelingen

1. Lokale vormgeving vrijwilligersondersteuning
Kennis over de lokale situatie, lokale aanbieders en lokale markt is bij de vrijwilligers die werkzaam zijn bij de vrijwilligerscentrale grotendeels voorhanden. Het is dan ook een logische stap om de vrijwilligersondersteuning lokaal vorm te geven.
Het ontbreken van kennis omtrent de lokale situatie kan leiden tot een aanbod dat niet aansluit bij de behoeften van de organisaties of tot een beperkt gebruik van voorradige middelen en informatiekkanalen.
2. Zelfstandig vrijwilligerssteunpunt
In het verlengde van punt 1. kan geconcludeerd worden dat het een logische vervolgstap is om een zelfstandig vrijwilligerssteunpunt in Noordwijk vorm te geven. Aan de vrijwilligers die momenteel werkzaam zijn bij de vrijwilligerscentrale wordt gevraagd een bijdrage te leveren om het nieuwe steunpunt te realiseren. Hierbij dient veel sterker te worden ingezet op vraaggestuurd en proactief werken.
3. Aanstellen beroepskracht
Het aanstellen van een beroepskracht heeft tot gevolg dat de continuïteit binnen het vrijwilligerssteunpunt gewaarborgd en dat een professionaliseringsslag kan worden gemaakt.
4. Centrale locatie
Onderbrenging van het vrijwilligerssteunpunt op een centraal gelegen locatie die laagdrempelig en toegankelijk is, verdient de voorkeur. Gedacht wordt aan onderbrenging bij Bibliotheek Noordwijk. Hierover hebben eerste verkennende gesprekken met de teamleider frontoffice Noordwijk alsmede de directeur van Bibliotheek Bollenstreek plaatsgevonden. Men heeft vooralsnog positief gereageerd op een mogelijke onderbrenging, doch nader onderzoek dient plaats te vinden.
5. Aanstellen stagemakelaar en onderbrengen bij steunpunt i.o.
Koppeling van de stagemakelaar in het kader van de maatschappelijke stages aan het vrijwilligerssteunpunt biedt een mogelijkheid om de coördinatie van het steunpunt op

middellange termijn mede in te vullen. Vanaf het schooljaar 2011 moet elke scholier 72 uur maatschappelijke stage hebben gelopen voordat deze de school verlaat. De school is primair verantwoordelijk voor de begeleiding van leerlingen naar maatschappelijke stageplaatsen. Het volgen van de maatschappelijke stage is een voorwaarde om een diploma te ontvangen. De stagemakelaar zal zich met name bezig houden met bemiddelen van de groep jongeren die niet zelf een maatschappelijke stageplaats kan vinden en waarvoor de school evenmin een stageplaats voor heeft kunnen vinden.

6. Structurele verhoging budget

Het aanstellen van een beroepskracht voor 12 uur per week kost ongeveer € 35.000,-, exclusief overhead en andere kosten. Het huidige budget bedraagt ongeveer € 40.000,-. Voor activiteiten is een bedrag nodig van ongeveer € 20.000,-. Dit laatstgenoemde bedrag is gebaseerd op de begroting 2008 vrijwilligerscentrale/CON.

7. Meer regie vanuit de gemeente d.m.v. afsluiten prestatieovereenkomst.

De gemeente maakt afspraken met het vrijwilligerssteunpunt in het kader van de subsidieverlening. Deze afspraken worden vastgelegd in een prestatieovereenkomst. Op deze wijze kan de gemeente haar regierol beter vervullen en waar nodig tijdig bijsturen.

5 Plan van aanpak

In dit Plan van aanpak wordt ingegaan op de activiteiten die georganiseerd kunnen worden om tegemoet te komen aan de door de verenigingen gesignaleerde problemen. Op basis van het plan van aanpak kunnen verschillende spelers een voorstel doen over hun mogelijke bijdrage.

In de bijlagen is een tijdbalk opgenomen waarin de activiteiten zijn geplaatst om ze nog eens in een duidelijk overzicht onder elkaar te zien.

1 Administratieve lasten en het vrijwilligerswerk

1.1 **Subsidieregelingen**

- doelstelling: vereenvoudigen subsidieregeling, eenduidig communiceren voorwaarden en beleid, verlaging van administratieve last en regeldruk
- doelgroep: vrijwilligersorganisaties
- resultaat: beter contact organisaties, administratieve lastenverlaging

<i>activiteiten</i>	<i>taken</i>	<i>tijdsplanning</i>
Opstellen Algemene subsidieverordening/ herziening subsidieverordening Welzijn 2003	Werkgroep ASV/ Werkgroep Administratieve Lastenverlichting: opstellen checklist waar subsidieregeling aan zou moeten voldoen inventarisatie grootste knelpunten huidige regeling	Tweede helft 2007/Eerste helft 2008
Communicatie nieuwe regeling	Projectleider ASV ism communicatieafdeling; door middel van een thema-avond	eerste helft 2008
Implementatie en nazorg	Alle medewerkers die subsidieverlenen of vaststellen Opstellen van schema voor contacten met subsidierelaties	2008 - 2010
Evaluatie nieuwe regeling	Werkgroep ASV Thema invoegen bij tweejaarlijkse toekomstsessie vrijwilligerswerk	eerste helft 2010

1.2 **Vergunningen**

- Doelstelling: vereenvoudigen vergunningen die vrijwilligers nodig hebben voor het organiseren van activiteiten, zoals festivals en reguliere activiteiten.
- Doelgroep: vrijwilligersorganisaties
- Resultaat: Vereenvoudigde aanvraag, goedkoper werken voor organisaties

<i>activiteiten</i>	<i>taken</i>	<i>tijdsplanning</i>
Inventarisatie bestaande vergunningen en mate van 'last' voor organisaties	Werkgroep administratieve lastenverlichting/afdeling Vergunningen & Handhaving	Eerste kwartaal 2008

Advies werkgroep	Werkgroep Administratieve Lastenverlichting Maatregelenpakket nader uitwerken beschrijven Interne implementatie	eerste halfjaar 2008
Communicatie over vergunningen en administratieve lastenverlichting met het veld	Werkgroep administratieve lastenverlichting ism communicatieafdeling Schriftelijke informatie / website	Tweede kwartaal 2008

1.3 Contactpersoon vrijwilligerszaken

- Doelstelling: stroomlijnen van communicatie met het vrijwilligersveld
- Doelgroep: vrijwilligersorganisaties
- Resultaat: continuïteit in het contact met de gemeente

<i>Activiteiten</i>	<i>taken</i>	<i>tijdsplanning</i>
Beschrijving taken	Beleidsmedewerker vrijwilligersbeleid Lijst van taken voor contactpersoon opstellen	2 ^e kwartaal 2008
Communicatie met het veld	Beleidsmedewerker en communicatieafdeling Invoegen bericht in andere communicatie met het veld; schriftelijk, site, thema-avond o.i.d.	2 ^e kwartaal 2009

2 Communicatie, promotie en waardering vrijwilligerswerk

2.1 Inzet gemeentecommunicatie

- Doelstelling: Effectievere inzet van bestaande gemeentecommunicatie voor de promotie en waardering van het vrijwilligerswerk
- Doelgroep: De 'gewone' Noordwijker
- Resultaat: Grotere bekendheid van Noordwijkers met het vrijwilligerswerk

<i>activiteiten</i>	<i>taken</i>	<i>tijdsplanning</i>
Inventarisatie	Beleidsmedewerker en communicatieafdeling - inventarisatie van bestaande communicatiemiddelen gemeente - verzamelen van ideeën om daarin vrijwilligerswerk beter uit te laten komen	2 ^e kwartaal 2008
Communicatieplan	Communicatieafdeling - Opstellen communicatieplan	2 ^e kwartaal 2008
Uitvoering	Communicatieafdeling - inzet communicatiemiddelen	Vanaf 3 ^e kwartaal 2008

2.2 Beleidsoverleg vrijwilligerssector

- Doelstelling: Regelmatig contact met het vrijwilligersveld
- Doelgroep: Vrijwilligersorganisaties
- Resultaat: Opbouw van vertrouwen wederzijds en gebruik van aanwezige expertise van het veld

Juist nu er zo veel op veranderen staat is het belangrijk om dit zo veel mogelijk in contact met het veld te ontwikkelen. De keuze voor een ondersteuningsstructuur, de activiteiten van die structuur en de andere activiteiten van de gemeente op het gebied van vrijwilligerswerkbeleid kunnen prima aan de orde komen tijdens een 'toekomstconferentie'. Voor het steunpunt is een aparte klankbordgroep waarschijnlijk praktischer.

<i>activiteiten</i>	<i>Taken</i>	<i>tijdsplanning</i>
Toekomstconferentie	Beleidsmedewerker /Vrijwilligerssteunpunt - instellen klankbordgroep / werkgroep - planning volgende toekomst- conferentie	Instelling groep 2 ^e kwartaal 2008 Volgende conferentie 4 ^e kwar- taal 2008
Vrijwilligersverzekering	Vrijwilligerssteunpunt - nagaan behoefte vrijwilligers- verzekering	3 ^e kwartaal 2008
Vrijwilligerssteunpunt	beleidsmedewerker - klankbordgroep / werkgroep feedback vragen over voorstel nieuwe vrijwilligerssteunpunt	1 ^e kwartaal 2008 als dat vóór het raadbesluit moet, anders 2 ^e kwartaal 2008
Wmo beleid	beleidsmedewerker - platform WMO feedback vra- gen over Wmo beleid in presta- tieveld 4	1 ^e kwartaal 2008, of zo vroeg als nodig is voor het vierjarig be- leidsplan voor de Wmo

2.3 Thematische bijeenkomst

- Doelstelling: Agenderen van een onderwerp met als uiteindelijke doel het verstevigen van de vrijwilligersorganisaties
- Doelgroep: Vrijwilligersorganisaties
- Resultaat: Realiseren van ontmoeting, ervaringenuitwisseling en vergroting van kennis door middel van bijeenkomsten.

Door vrijwilligersavond aangedragen onderwerpen: maatschappelijke stage, samenwerking en 'concurrentie', werving van vrijwilligers / bestuursleden. Er zijn er uiteraard nog veel meer te bedenken.

<i>activiteiten</i>	<i>Taken</i>	<i>tijdsplanning</i>
Inhoud bijeenkomst	Vrijwilligerssteunpunt - vrijwilligers werven voor orga- nisatie thematische bijeenkomst - inventarisatie onderwerpen	Eén tot twee keer per jaar Eerste bijeenkomst derde kwar- taal 2008 Inventarisatie en werven vrijwil- ligers vierde kwartaal 2008

		Na 2008 volledig uitbesteden. Wel input van de gemeente, bijvoorbeeld de uitreiking gemeentespeld.
Organisatie bijeenkomst	Uitbesteden aan instelling in samenwerking met groepje vrijwilligers - praktische voorbereidingen - uitvoering	Eén tot twee keer per jaar Eerste bijeenkomst vierde kwartaal 2008 Start uitvoering tweede kwartaal 2008

2.4 Jaarlijkse promotieactiviteiten

- Doelstelling: Positief waarderen en promoten van vrijwilligerswerk in Noordwijk
- Doelgroep: Vrijwilligers, vrijwilligersorganisaties en 'gewone' Noordwijkers
- Resultaat: Betere bekendheid van vrijwilligerswerk in het algemeen en Noordwijk in het bijzonder

Onder 2.1 wordt al het één en ander vermeld over de inzet van de communicatiemiddelen van de gemeente voor de promotie van het vrijwilligerswerk. Daarnaast zijn hieronder ook twee mogelijke vormen van promotie opgenomen. Dit zijn middelen die (met succes) ook in andere gemeenten worden gebruikt.

Op 22 november 2007 is een nieuw project gelanceerd in het Spoorwegmuseum in Utrecht: Helden om de Hoek. In dit project staat waardering voor vrijwilligers centraal. Het is een samenwerkingsverband van Vereniging NOV en de Rabobank.

Van 2008 tot en met 2010 wordt er jaarlijks een landelijk vrijwilligersevenement georganiseerd waar vrijwilligers elkaar kunnen ontmoeten en kennis en ervaring kunnen uitwisselen. Daarnaast is het de bedoeling dat we op lokaal niveau samen met vrijwilligerscentrales en gemeentes waarderingsevenementen organiseren voor vrijwilligers

<i>activiteiten</i>	<i>Taken</i>	<i>tijdsplanning</i>
Gemeentespeld	beleidsmedewerker in overleg met wethouder - verkennen mogelijkheid - planning productie en uitreiking - uitreiking	1 ^e kwartaal 2009 voor voorbereiding 2 ^e kwartaal 2009 voor planning en productie 3 ^e kwartaal 2009 voor uitreiking
"Helden om de Hoek"	beleidsmedewerker - verkennen mogelijkheden, o.a. met plaatselijke Rabobank - planning lokale activiteit	2 ^e kwartaal 2008 verkenning Vanaf 3 ^e kwartaal 2008 voor planning en uitvoering lokale activiteit

3 Ondersteuning vrijwilligerswerk

3.1 Keuze ondersteuningsstructuur

- Doelstelling: Een keuze maken uit de verschillende mogelijkheden voor de ondersteuningsstructuur van het vrijwilligerswerk in Noordwijk
- Doelgroep: Gemeentelijk bestuur, gemeenteraad en uiteindelijk vrijwilligersorganisaties
- Resultaat: Een duidelijke keuze voor één van de mogelijke manieren van organiseren van ondersteuning

Zoals al eerder geschreven lijkt het een goed idee om van een groeimodel uit te gaan. Dat betekent ook dat er geen afspraken voor jaren worden aangegaan, maar dat per jaar wordt gekeken naar wat er dat jaar moet worden ingezet.

<i>activiteiten</i>	<i>Taken</i>	<i>tijdsplanning</i>
Toevoegen financiële paragraaf aan advies MOVISIE	Beleidsmedewerker - doorwerken rapport en financiële paragraaf schrijven	1 ^e kwartaal 2008
Voorleggen advies aan Vrijwilligerscentrale, CON, Raad voor de Zorg en Welzijn, Sportraad, Platform WMO	Beleidsmedewerker, Inspraakprocedure 3.4 Awb	1 ^e kwartaal 2008
Collegevoorstel	Beleidsmedewerker - formuleren van collegevoorstel	1 ^e kwartaal 2008
Raadsbesluit	Beleidsmedewerker - formuleren van raadsvoorstel	2 ^e kwartaal 2008
Communicatie met het veld	Gemeente Na besluitvorming toezenden aan vrijwilligersorganisaties	2 kwartaal 2008

3.2 Deskundigheidsbevordering

- Doelstelling: Versterken van vrijwilligersorganisaties door middel van het organiseren van cursussen, trainingen en workshops
- Doelgroep: Actieve leden, vrijwilligers en bestuursleden van vrijwilligersorganisaties
- Resultaat: Meer kennis rond specifieke onderwerpen en dus beter vrijwilligerswerk

Door vrijwilligersavond aangedragen onderwerpen: EHBO, vrijwilligersbeleid, outputgericht werken, rechtspositie en landelijke regelingen vrijwilligerswerk, lokale regelgeving en vergunningen, werken met maatschappelijke stages, werving bestuursleden, omgaan met concurrentie, vrijwilligerscontract, samenspel vrijwilligers en professionals.

<i>activiteiten</i>	<i>Taken</i>	<i>tijdsplanning</i>
Bestaand cursusaanbod	Vrijwilligerssteunpunt - inventariseren bestaande cursussen lokaal - inventariseren bestaande cursussen nationaal	3 ^e kwartaal 2008

Nieuw cursusaanbod	Vrijwilligerssteunpunt	4 ^e kwartaal 2008
--------------------	------------------------	------------------------------

	- inventariseren behoefte en gaten in aanbod	
Planning en communicatie	Vrijwilligerssteunpunt ism aanbieders - opstellen van schema voor cursussen - inschrijving openen en groepen samenstellen	1 ^e kwartaal 2009
Uitvoering	Uitbesteden aan instelling - organiseren van cursussen	Vanaf 2 ^e kwartaal 2009

3.3 Andere ondersteuning

- Doelstelling: Maatwerk advies aan organisaties en begeleiding bij werving en behoud vrijwilligers
- Doelgroep: Vrijwilligersorganisaties en (potentiële) vrijwilligers
- Resultaat: Sterkere organisaties die tevreden terugkijken op hun adviestraject en op de samenwerking met de vacaturebank

Tijdens de vrijwilligersavond kwamen een aantal onderwerpen voor organisatie advies naar voren: werving vrijwilligers, waarderen en belonen vrijwilligers, werving bestuursleden, samenspel vrijwilligers en professionals, vrijwilligerscontract, rechtspositie vrijwilligers. De meeste organisaties zullen het meest geholpen zijn met dienstverlening op maat.

<i>activiteiten</i>	<i>taken</i>	<i>tijdsplanning</i>
Organisatie advies	Uitbesteden aan instelling - Opzetten team adviseurs - Uitnodigen en bekendmaken nieuwe service - Uitvoering	Voorbereiding en planning 2 ^e kwartaal 2008 Uitnodigen 3 ^e kwartaal Uitvoering vanaf 4 ^e kwartaal 2008
Vacaturebank	Uitbesteden aan instelling - Herinrichten vacaturebank - Actief betrekken organisaties bij werving, o.a. via vacaturebank	Voorbereiding en planning 2 ^e kwartaal 2008 Uitnodiging 3 ^e kwartaal en uitvoering vanaf 4 ^e kwartaal

4 Daarnaast is speciale aandacht nodig voor:

4.1 Werving en behoud bestuursleden

- Doelstelling: Uitwerken van project op het gebied van werving en behoud bestuursleden
- Doelgroep: Vrijwilligersorganisaties, maar ook potentiële vrijwilligers
- Resultaat: Grotere beschikbaarheid van potentiële bestuursleden

<i>activiteiten</i>	<i>taken</i>	<i>tijdsplanning</i>
Inventarisatie	Uitbesteden aan instelling - Nagaan grootte van het probleem - Inventarisatie mogelijke manie-	3 ^e kwartaal 2009

	ren om op te lossen	
Opzet project	Uitbesteden aan instelling - Opzetten project, planning, timing	4 ^e kwartaal 2009
Uitvoering project	Uitbesteden aan instelling - Uitvoeren projectplan	2010
Evaluatie	Uitbesteden aan instelling - Evaluatie en mogelijke structurele implementatie	1 ^e kwartaal 2011

4.2 Doelgroepen, omgaan met veranderingen in de tijdgeest

- Doelstelling: Versterken van vrijwilligersorganisaties om om te gaan met nieuwe uitdagingen in het vrijwilligerswerk
- Doelgroep: Vrijwilligersorganisaties
- Resultaat: Meer kennis over nieuwe onderwerpen, handvatten voor aanpak

<i>activiteiten</i>	<i>taken</i>	<i>tijdsplanning</i>
Makelaar maatschappelijke stage	Beleidsmedewerker Vrijwilligersbeleid en beleidsmedewerker WMO - Verkennen rijksregeling maatschappelijke stage - Contact leggen scholen - Organiseren bijeenkomst over maatschappelijke stage (eventueel in kader thematische bijeenkomst) - Opdracht maatschappelijke stage formuleren voor makelaar	verkennen en contact leggen eerste kwartaal 2008 bijeenkomst tweede kwartaal 2008 opdracht tweede kwartaal 2008 uitvoering vanaf derde kwartaal 2008
Tijdgeest: flexibeler werken, vergrijzing, tijdgebrek, combinatie zorg en arbeid	Uitbesteden aan instelling - Organiseren bijeenkomst(en) rond tijdgeestthema's	Vanaf 3 ^e kwartaal 2008, doorlopend

4.3 Samenwerking bedrijfsleven

- Doelstelling: Inzet van het lokale bedrijfsleven stimuleren voor het vrijwilligerswerk
- Doelgroep: Lokale bedrijfsleven in Noordwijk
- Resultaat: Een gemeentelijk gedragen 'Maatschappelijk Betrokken Ondernemen'- beleid

Zie ook onder 2.4, over "Helden om de Hoek" voor een mogelijke manier van samenwerken.

<i>activiteiten</i>	<i>taken</i>	<i>tijdsplanning</i>
Contacten leggen	Vrijwilligerssteunpunt - Interesse peilen van lokale bedrijfsleven	1 ^e kwartaal 2010
Samenstellen 'kopgroep'	Vrijwilligerssteunpunt - Wanneer er belangstelling is; aantal mensen uitnodigen voor	2 ^e kwartaal 2010

	uitwerken van ideeën	
Plannen uitvoeren		Vanaf 2 ^e kwartaal 2010

4.4 vrijwilligers van/voor vrijwilligerscentrale

- doelstelling: Op dit moment werkt een enthousiaste groep vrijwilligers voor de vrijwilligerscentrale. Gemeente Noordwijk wil hen betrekken bij de veranderingen en hen zo mogelijk opnieuw inzetten in de nieuwe structuur. Daarnaast zullen ongetwijfeld nieuwe mensen nodig zijn.
- Doelgroep: Vrijwilligers van de huidige vrijwilligerscentrale en nieuwe vrijwilligers
- Resultaat: Deugdelijk vrijwilligersbeleid

De uitvoering van dit punt is volledig afhankelijk van de vorm die wordt gekozen voor de ondersteuningsstructuur. Het vormt onderdeel van de taak van de instelling(en) die word(en) ingeschakeld.

<i>activiteiten</i>	<i>taken</i>	<i>tijdsplanning</i>
In gesprek	Beleidsmedewerker - gesprek(ken) voeren met huidige vrijwilligers	1 ^e kwartaal 2008, doorlopend tot definitief besluit
Beleid opstellen	Uitbesteden aan instelling - in overleg opstellen vrijwilligersbeleid	3 ^e kwartaal 2008
Uitvoering	Uitbesteden aan instelling - o.a. binnenhalen, behouden, begeleiden, belonen en waar nodig beëindigen	Vanaf 3 ^e kwartaal 2008

6 Bijlagen

6.1 Aanbevelingen vrijwilligersavond

Probleem	Waardering vrijwilligersavond	Gesuggereerde oplossing	Wat kan de gemeente zelf doen?	Wat kan de gemeente laten doen? Door wie?	Advies
Regelgeving Parkeren OZB Vergunningen Arbo Veiligheid	Totalscore 46 + Hoogste plussen op parkeerbeleid en kwijtschelding leges	Regelgeving afstemming / duidelijkheid / uniformiteit databank regelgeving per doelgroep en kosten evenementenvergunning meerdaags (langer dan 2 dagen) kwijtschelding leges (bouwleges ook) voor verenigingen wat moeten we melden en wat moet worden vergund: duidelijkheid afschaffen regelgeving evenementenvergunning parkeerkaart geldig op plaatsen waar verenigingen activiteiten hebben deskundigheidsbevordering op gebied regelgeving	De gemeente heeft een werkgroep ingesteld die kijkt naar lastenverlaging voor de burger. Hier is de actieve burger / vrijwilliger nadrukkelijk aan de orde gekomen.	Door het bureau Atos Origin is een onderzoek verricht naar de mogelijkheden om de administratieve lasten voor ondernemers en vrijwilligers in Noordwijk te verlichten. Dit onderzoek is gebaseerd op input vanuit de gemeentelijk Werkgroep administratieve lastenverlichting en ondernemerspanels en heeft geresulteerd in een maatregelenpakket.	Het maatregelenpakket, zodra vastgesteld, te implementeren en te communiceren aan het vrijwilligersveld.

Probleem	Waardering vrijwilligers	Gesuggereerde oplossing	Wat kan de gemeente zelf doen?	Wat kan de gemeente laten doen? Door wie?	Advies
Subsidies te laag te laat te ingewikkeld onduidelijk beleid maakt afhankelijk verhouding activiteit en hoogte subsidie scheef hulp bij invullen	Totaal score 19 + 6 -: soepeler controle, subsidie afhankelijk van kleur/aantal bezoekers	Subsidies gelijkheid en duidelijkheid criteria 75% regel uit de criteria alleen stimuleren wanneer nodig soepeler controle contactpersoon op website ICT toepassing aanvraag / verslaglegging Afhankelijk van aantal bezoekers / kleur vereniging Drempel kleine clubs / afhankelijkheid/ tegenprestatie: onderzoek doen naar waarom	Subsidiebeleid ontwikkelen publiceren opzetten communicatie ondersteuning bij aanvraag en afhandeling	Er is een nieuwe Algemene Subsidieverordening (ASV) opgesteld die in 2009 in werking treedt. Deze ASV is ten opzichte van de vigerende subsidieverordening sterk vereenvoudigd, alsmede de bijbehorende aanvraag- en verantwoordingsformulieren. Ingezet wordt op het vervaardigen van deelverordeningen op diverse beleidsterreinen die enerzijds voldoen aan wetgeving doch die goed te begrijpen zijn.	De nieuwe ASV wordt toegezonden aan het vrijwilligersveld en overige subsidieontvangers. Voor grote organisaties wordt een informatiebijeenkomst belegd waarin de ASV wordt toegelicht.
Accommodatie en huisvesting te weinig te duur ruimtegebrek De Muze	Totaalscore 3 +	Accommodatie integraal accommodatiebeleid gemeente multifunctionele accommodatie op 1 of meerdere plekken	Meer bekendheid geven aan bestaande mogelijkheden voor vergaderen en activiteiten. Stimuleren van multifunctioneel gebruik van ruimtes en openstellen voor vrijwilligerswerk door welzijnsorganisaties, de bibliotheek en andere bedrijven en organisaties. Organiseren of creëren van	Voorstellen, bekendheid geven, opdracht geven aan derden om ruimte beschikbaar te stellen voor een bescheiden bedrag. Opnemen van dit onderwerp in overleggen met KvK, winkeliersvereniging, welzijnsinstelling(en), bibliotheek, theater, scholen.	Nagaan welke partijen eventueel accommodatie aan zouden kunnen bieden. Hen uitnodigen en het probleem van het vrijwilligerswerk voor laten leggen door een aantal vrijwilligersorganisaties. Nagaan welke accommodatie door de gemeente wordt 'ingekocht' en die breder inzetten.

Probleem	Waardering vrijwilligers	Gesuggereerde oplossing	Wat kan de gemeente zelf doen?	Wat kan de gemeente laten doen? Door wie?	Advies
Contact met gemeente / communicatie algemene communicatie betrekken vrijwilligersorganisaties bij beleid zoals WMO geen vast aanspreekpunt geen zichtbaarheid op website gemeente, ook van vrijwilligerscentrale			multifunctionele accommodatie. Bekijken of het gemeentehuis af en toe dienst kan doen als plek voor ALV's en dergelijke.		
Onbekendheid vrijwilligerswerk / promotie te weinig aandacht in lokale media ...	Totaalscore 11+ Score 5 + Score 4 + Score 2 +	Vrijwilligersdag (moet voor alle groepen interessant zijn) gericht inspelen op motieven om vrijwilligerswerk te doen Gezamenlijke PR van de vrijwilligersorganisaties Zorg voor meer naamsbekendheid Aandacht voor huidige vrijwilligers: mond-tot-mondreclame Persoonlijke aanpak en werving	Organiseren van bijeenkomst rond gemeentebestuur. Organisatie van input van het veld op bredere Wmo beleid. Nagaan wat verbeterd kan worden in gemeentecommunicatie over vrijwilligerswerk. Ontwikkelen van een plan voor de promotie van vrijwilligerswerk, bijvoorbeeld in combinatie met maatschappelijke stages. Opnemen van informatie over vrijwilligerswerk op plekken waar de gemeente andere zaken promoot, zoals voor nieuwe Noordwijkers of tijdens culturele of andere festiviteiten.	Zodra een nieuw vrijwilligerssteunpunt in het leven is geroepen en actief is, zal op de gemeentelijke website een verwijzing worden geplaatst naar het steunpunt. Het werven van vrijwilligers is in de eerste plaats een zaak van organisaties zelf. Zij kunnen hierbij wel worden ondersteund en kunnen elkaar hierin ook ondersteunen. Zij zullen zelf moeten zorgen voor een aantrekkelijke organisatie, met aantrekkelijke vacatures die op een aantrekkelijke manier worden aangeboden.	1x per twee jaar een toekomstconferentie organiseren. Vrijwilligersorganisaties stem geven in interactieve beleidsvorming rond de Wmo. Communicatieafdeling vragen te kijken naar betere zichtbaarheid vrijwilligerswerk op de gemeentelijke website. Plan voor promotie vrijwilligerswerk, verbonden aan maatschappelijke stages en algemene gemeentelijke promotieactiviteiten. Communicatieafdeling vragen met plan te komen. Onderbrengen van onderwerp werving en PR bij deskundigheidsbevordering voor vrijwilligersorganisaties.

Onbekendheid vrijwilligerscentrale			Zichtbaarheid vrijwilligersondersteuning op gemeentewebsite en in andere gemeentelijke communicatiemiddelen.	Opnemen van communicatie en PR in de opdracht aan instelling / organisatie om vrijwilligersondersteuning te organiseren. In de subsidieverordening is reeds een verplichting aan instellingen opgenomen om een vrijwilligersbeleid te voeren.	Opnemen van een onderdeel over ondersteuning van het vrijwilligerswerk, cq de vrijwilligerscentrale in plan rond promotie vrijwilligerswerk.
------------------------------------	--	--	--	---	--

Probleem	Waardering vrijwilligers	Gesuggereerde oplossing	Wat kan de gemeente zelf doen?	Wat kan de gemeente laten doen? Door wie?	Advies
Waardering en beloning	Score 4 + en 1 -	Zorg voor beloning: schouderklopje, feestavond, aandacht, lintje	Invullen van een vrijwilligersbijeenkomst als blijk van waardering. Bijvoorbeeld als pilot van het landelijke project "Helden om de Hoek" van Vereniging NOV en de Rabobank. Bekijken van de mogelijkheid van instelling stadspeld, zie voorbeeld van Den Haag. Uitreiking kan elk jaar tegelijk met lintjes of op andere manier.	Directe beloning en waardering van vrijwilligers moet primair gebeuren door organisaties zelf. Ook hierbij kunnen zij ondersteund worden door bijvoorbeeld advies en deskundigheidsbevordering.	Tijdens vrijwilligersbijeenkomst (ofwel over toekomstig beleid, ofwel over thema) tijd inruimen om waardering uit te spreken. In communicatie rond subsidies (na inlevering subsidies, of tijdens werkbezoek) kleinigheid geven. Instellen stadspeld. Verkennen mogelijkheid en wenselijkheid aansluiten op Helden om de Hoek.
Services vrijwilligerskaart / pas vrijwilligersverzekering			Aangezien hier niet op is gescoord, lijkt hier geen prioriteit van het vrijwilligersveld te liggen. Er zijn uiteraard wel voorbeelden bekend. De instelling van een kaart kost relatief veel tijd en veel geld. Samenwerking met een verzekeringsmaatschappij om een aantrekkelijke vrijwilligersverzekering te bieden is makkelijker op te zetten. Voorbeeld van de vrijwilligers-	Veel verzekeringsmaatschappijen bieden gratis of bijna gratis verzekering aan van vrijwilligers als werknemers verzekerd zijn. Voor professionele organisaties is het verzekeren van hun vrijwilligers heel makkelijk. Voor volledig vrijwillig draaiende organisaties is het moeilijker.	Verkennen mogelijkheid collectieve vrijwilligersverzekering door opvragen informatie bij regiogemeenten en specifieke verzekeringsmaatschappijen.

			kaart bij HOF in Den Haag, voorbeeld van de verzekering bij VCA in Amsterdam of gemeente Groningen. Ook een aantal regiogemeenten heeft al een vrijwilligersverzekering afgesloten.		
--	--	--	---	--	--

Probleem	Waardering vrijwilligers	Gesuggereerde oplossing	Wat kan de gemeente zelf doen?	Wat kan de gemeente laten doen? Door wie?	Advies
Werving van, toegankelijkheid voor, behoud van doelgroepen jongeren, maatschappelijke stages ouderen laaggeschoolden mensen met een beperking	Totaalscore 40 + 1 – Minscore was aanpassen programmering	Maatschappelijke stage Stagemakelaar die vraag en aanbod samenbrengt Goede informatie over organisaties Zichtbaar maken wat nut is voor instelling Aanpassen programma door organisatie Organisaties door laten vragen naar kwaliteiten leerlingen Jongeren voorlichting: laten zien wat jongeren er voor terugkrijgen gerichte reclame richting jongeren	Omdat hier zo hoog op is gescoord lijkt het een goed onderwerp om op te focussen tijdens een eerste bijeenkomst voor vrijwilligersorganisaties. Dit is ook het enig onderwerp waarop bemiddeling wel degelijk een punt is voor de organisaties. De gemeente kan een belangrijke rol spelen bij het laten organiseren van maatschappelijke stages, het bijeenbrengen van scholen, vrijwilligersorganisaties en een 'makelaar'. Hier worden bovendien fondsen voor vrijgemaakt van rijkswege.	Inhuren van een makelaar die de daadwerkelijke bemiddeling en ondersteuning opzet. Bij voorkeur werkt dit versterkend voor de rest van de ondersteuning. D.w.z. dat dit een prima taak is voor de nieuwe vorm van het steunpunt vrijwilligerswerk.	Nadrukkelijk opnemen van maatschappelijke stages in de opdracht aan een instelling om de ondersteuning van het vrijwilligerswerk vorm te geven. Organiseren van een bijeenkomst met scholen en organisaties over maatschappelijke stages. Nagaan van mogelijkheden voor financiële steun voor opzet van maatschappelijke stages vanuit het Rijk. (30 miljoen is beschikbaar, 15 miljoen voor gemeenten met instelling voor voortgezet onderwijs, 15 miljoen naar alle gemeenten gezamenlijk, regeling wordt nog uitonderhandeld

					met VNG)
--	--	--	--	--	----------

Probleem	Waardering vrijwilligers	Gesuggereerde oplossing	Wat kan de gemeente zelf doen?	Wat kan de gemeente laten doen? Door wie?	Advies
Scholing en deskundigheidsbevordering EHBO Vrijwilligersbeleid Outputgericht werken Rechtspositie en landelijke regelingen Regelgeving en vergunningen	Totalscore 40 + 2 – Minscore op cursus als waardering en op organisatie via de vrijwilligerscentrale	Scholing Onderwerpen: bestuursvaardigheden, vergaderen, financiën, secretaris zijn, EHBO, PR en publiciteit, acquireren, vrijwilligers werven, planning, efficiënt werken, projectmanagement, vrijwilligers begeleiden Door: onderling door vrijwilligersorganisaties, landelijke organisaties maar dicht bij huis, bedrijfsleven, via de vrijwilligerscentrale, direct vanuit de gemeente Vorm: uitwisseling en coaching, cursus / training / bijscholing, train-de-trainer Voor: bestuursleden, aspirant bestuursleden, gespecialiseerde vrijwilligers	De meeste deskundigheidsbevordering moet niet worden uitgevoerd door de gemeente, maar moet alleen worden geregeld, uitbesteed en (deels) betaald worden. De gemeente heeft al wel aangegeven dat deskundigheidsbevordering die direct te maken heeft met gemeentebeleid (denk aan inhoudelijk op het gebied van de Wmo, of op het gebied van aanvragen en afrekenen van subsidies) wel zelf georganiseerd zou kunnen worden.	In een mogelijke opdracht aan een instelling om de ondersteuning van het vrijwilligerswerk in Noordwijk te verzorgen moet nadrukkelijk aandacht zijn voor deskundigheidsbevordering. Mogelijke partners hierin: CMO PJ Partners, vrijwilligerscentrales en -steunpunten uit de omgeving, landelijke instellingen zoals de zogeheten VTA-instellingen, MOVISIE of andere gespecialiseerde instellingen afhankelijk van het onderwerp. Ook interessant: het idee om vrijwilligersorganisaties te vragen naar hun specialisaties, zodat ze ook aan elkaar kennis kunnen overdragen.	Inventarisatie van bestaand aanbod aan training en deskundigheidsbevordering. Verwerken van deskundigheidsbevordering in bestek / opdracht aan instelling voor ondersteuning van het vrijwilligerswerk in Noordwijk. Trainingsaanbod bespreken met (representatie van) het vrijwilligersveld. Interne mogelijkheden bekijken voor aan gemeentebeleid gerelateerde deskundigheidsbevordering.

Probleem	Waardering vrijwilligers	Gesuggereerde oplossing	Wat kan de gemeente zelf doen?	Wat kan de gemeente laten doen? Door wie?	Advies
Tekort bestuursleden	Totaalscore 21 + 3 – minscore op samen delen en op WAO	Bestuursleden Werving nieuwe Noordwijkers Beter inzetten leden en familieleden Ondernemend Noordwijk / inzet kennis bedrijfsleven Samen delen bestuurders WAO (gemeente) Bestuurdersbijeenkomst Vacaturebank Manifestatie	Veel van de ideeën over oplossingen vragen inzet van de organisaties zelf. De gemeente kan wel helpen door het leggen van contacten met het bedrijfsleven en door te kijken naar de mogelijkheid om kennis te delen tussen organisaties. Ook dit zou een goed thema zijn voor een vrijwilligersavond. Het moet verder uitgewerkt.	Verwerken van deze vraag in de opdracht aan een instelling voor het ondersteunen van vrijwilligerswerk in Noordwijk. Mogelijk een onderwerp voor deskundigheidsbevordering.	Opnemen thema in opdracht aan instelling voor ondersteuning vrijwilligerswerk. Inplannen als thema voor vrijwilligersbijeenkomst.
Tekort vrijwilligers, groeiende vraag naar vrijwilligers	Totaalscore 6+ en 2-	Vacaturebank	De score op dit onderdeel is ambivalent. Door het grote aantal vrijwilligers van de vacaturebank is de score misschien wat vertekend. De gemeente kan zorgen voor infrastructuur (vacaturebank) en ondersteuning van de organisaties zelf bij hun wervingsactiviteiten.	Werving is primair een activiteit van de organisaties zelf. Hun werving kan natuurlijk wel beter en daarbij kan deskundigheidsbevordering en advies helpen. Een vacaturebank zal nooit een groot percentage van de vacatures kunnen helpen vullen.	Organiseren van deskundigheidsbevordering op werving. Opnemen van werving in communicatieplan van de gemeente. Reorganisatie van de vacaturebank zodat organisaties meer verantwoordelijkheid krijgen voor eigen vacatures via de website. Minder prioriteit geven aan de vacaturebank.

Probleem	Waardering vrijwilligers	Gesuggereerde oplossing	Wat kan de gemeente zelf doen?	Wat kan de gemeente laten doen? Door wie?	Advies
Samenwerking opzet contact hoe omgaan met “concurrentie” gezamenlijke activiteiten gezamenlijk oplossen gezamenlijke problemen	Totaalscore 53 + 2 – Minscore op noodzaak samenwerking en op ‘gas d’r op’	Samenwerking vanuit positieve insteek: gas d’r op meerwaarde benutten van specialiteiten verschillende verenigingen netwerken, specifieke avonden organiseren (kennismaken), beursvloer, vrijwilligerscafé, vrijwilligersbusinessclub faciliterende vrijwilligers gemeente als intermediair Verenigingen moeten eigen visie op samenwerking ontwikkelen Gezamenlijk gebruik / beheer materiaal Gezamenlijke pr: zie promotie	De gemeente kan echt helpen bij het bij elkaar brengen van organisaties. Thema 'concurrentie' op de agenda zetten van één van de komende vrijwilligersbijeenkomsten.	De gemeente kan de organisatie van een vrijwilligersbijeenkomst uitbesteden aan ofwel een (semi)professionele instelling zoals een vrijwilligerssteunpunt, maar ook aan een vrijwilligersorganisatie of een groep van vrijwilligersorganisaties.	In 2008 zelf organisatie vrijwilligersbijeenkomst doen. Later overdragen aan steunpunt of aan vrijwilligersorganisaties.
Begeleiding van vrijwilligers gebrek aan vrijwilligerscontract waardering binnen de organisatie; wie wel en niet beloning en vergoeding				Dit is een zaak voor de organisaties zelf. Het thema kan wel onderwerp zijn voor advies en deskundigheidsbevordering door een steunpunt.	Op de lijst van thema's zetten voor mogelijke deskundigheidsbevordering of advies.
Tijdsgeest				Dit is een zaak voor de organisatie	Op de lijst van thema's zetten

vergrijzing combinatie zorg, werk en vrijwilligerswerk tijdsgebrek				saties zelf. Het thema kan wel onderwerp zijn voor advies en deskundigheidsbevordering door een steunpunt.	voor mogelijke deskundig- heidsbevordering of advies.
---	--	--	--	---	--

Probleem	Waardering vrijwilligers	Gesuggereerde oplossing	Wat kan de gemeente zelf doen?	Wat kan de gemeente laten doen? Door wie?	Advies
Onduidelijkheid rechtspositie vrijwilligers				Dit is een zaak voor de organisaties zelf. Het thema kan wel onderwerp zijn voor advies en deskundigheidsbevordering door een steunpunt.	Op de lijst van thema's zetten voor mogelijke deskundigheidsbevordering of advies.
Voldoen aan veiligheidseisen EHBO koffer Defibrillator Inbraak Brand / ontruiming			Verwijzen naar informatie omtrent veiligheidseisen.	Dit behoort voor een groot deel tot de verantwoordelijkheden van de organisaties zelf. Het thema kan zeker onderwerp zijn voor advies door een steunpunt.	Op de lijst van thema's zetten voor mogelijk advies.
Samenspel vrijwilligers en professionals			Dit is een interessant onderwerp waar het gaat om de uitvoering van de Wmo. In dat kader kan de gemeente het aan de orde stellen.	Binnen organisaties speelt dit onderwerp ook. Wie krijgt welke privileges, wie is professioneel, wie heeft welke verantwoordelijkheid etc. Dit is een onderwerp voor deskundigheidsbevordering, of voor advies op maat.	Bij uitvoering van interactieve beleidsvorming in het kader van de Wmo extra aandacht besteden aan het samenspel van vrijwilligers en professionals. Doorgeven onderwerp aan instelling die ondersteuning vorm gaat geven.
Weinig aandacht / zicht op kleine initiatieven					Langzaam uitbouwen van de adreslijst / database van contacten. Waarbij niet alleen naar gesubsidieerde organisaties moet worden gekeken, maar

					ook naar bewonersgroepen en dergelijke, die vervolgens ook worden uitgenodigd voor activiteiten.
--	--	--	--	--	--

6.2 Tijdbalk

	2008				2009				2010				2011	2012
	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw		
ACTIE														
Subsidieregeling														
Nieuwe ASV/dvo's														
Communicatie nieuwe regeling														
Implementatie en nazorg														
Evaluatie														
Vergunningen														
Inventarisatie														
Werkgroep														
Advies werkgroep														
Communicatie														
Contactpersoon														
Beschrijving taken														
Communicatie														
Inzet gemeentecom- municatie														
Inventarisatie														
Communicatieplan														
Uitvoering														
Beleidsoverleg														
Toekomstconferentie														
Vrijwilligersverzekering														
Vrijwilligerssteunpunt														
Wmo beleid														
Thematische bijeen- komst														
Inhoud														
Organisatie														

	2008				2009				2010				2011	2012
	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw		
ACTIE														
Promotieactiviteiten														
Gemeentespeld														
OVB Helden om de Hoek														
Ondersteuningsstructuur														
Financiële paragraaf														
Voorleggen advies aan Vrijwilligerscentrale, CON, Raad voor Zorg en Welzijn, Sportraad en WMO Platform														
Collegevoorstel														
Raadsbesluit														
Communicatie														
Deskundigheidsbevordering														
Inventarisatie bestaand aanbod														
Nieuw aanbod														
Planning en communicatie														
Uitvoering														
Andere ondersteuning														
Organisatieadvies														
Vacaturebank														
Werving en behoud bestuursleden														
Inventarisatie														
Opzet														
Uitvoering														
Evaluatie														
Doelgroepen en tijdgeest														
Maatschappelijke stage														
Tijdgeest onderwerpen														

	2008				2009				2010				2011	2012
	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw		
ACTIE														
Samenwerking bedrijfsleven														
Contacten														
Kopgroep														
Uitvoeren														
Vrijwilligers vrijwilligerscentrale														
Gesprek														
Beleid														
Uitvoering														

6.3 Ingrediënten voor een pakket van eisen aan ondersteuning

Randvoorwaarden

De volgende randvoorwaarden vragen om aandacht:

- vraagsturing
- toegankelijkheid en bereikbaarheid
- goede relatie met vrijwilligersorganisaties
- raad weten met leiding geven aan vrijwilligers

Dienstverlening

- Organisatie toekomstconferentie
- Organisatie thematische bijeenkomsten
- Uitvoering cursusaanbod deskundigheidsbevordering
- Organisatieadvies
- Vacaturebank
- Vrijwilligersbeleid vrijwilligers vrijwilligerssteunpunt
- Project werving bestuursleden
- Makelaar maatschappelijke stage
- "Tijdgeest" bijeenkomsten

Eventueel

- Begeleiding klankbordgroep vrijwilligersbeleid
- Advisering subsidieregeling
- Advisering andere terreinen gemeentelijke uitvoering vrijwilligerswerkbeleid

